

ZELF BOUWEN

'Alles beneden twee meter'

Zelf bouwen

Jan Meijerink heeft al veel stallen in eigen beheer gebouwd en is ervan overtuigd dat hem dat scheelt in de portemonnee.

Jan Meijerink uit het Overijsselse Raalte heeft de vijf stallen die bij zijn melkvee- en varkensbedrijf en dat van zijn zoons horen, zelf gebouwd of is daarmee bezig. Ervaring met zelf bouwen te over dus. Zijn uitgangspunt: 'simpel' werk zelf doen, want daar kun je het meeste mee verdienen.

Als de vergunning binnen is en de bouwtekening klaar, laat varkenshouder Meijerink de stal uitgraven en vanaf dat moment is vooral Meijerink zelf met zijn zoons op de bouwplaats te vinden. Dan komt er nauwelijks meer een buitenstaander aan te pas. Zo heeft de familie een zeugenstal met 700 boxen met uitloop, luchtwasser en volledig onderkelderd, kunnen bouwen voor 930 euro per plaats.

Totaalprijs

Als je goedkoop wilt bouwen moet je zelf een groot aandeel in de bouw hebben, vindt Meijerink. De eerste stap is dan dat je de bouwtekening begrijpt. "Als je snapt wat er staat, kun je zelf materiaal inkopen en dat scheelt je geld. Ik werk altijd met een totaalprijs. Een constructiebedrijf vertel ik bijvoorbeeld precies wat ik nodig heb aan ijzer en vraag dan wat dat me kost. Ik bel een aantal verschillende leveranciers en zoek zo de goedkoopste uit. Zo ga ik ook te werk bij installateurs." Vorig jaar heeft Meijerink bouwstaalmatten van 69 kg voor 58 euro per stuk ingekocht, die daarna alle weken tot augustus 50 cent duurder werden. Alle materialen in de stal zijn nieuw, Meijerink gebruikt geen tweedehands-spullen.

Keuzes maken

"Met putten metselen kun je het meeste verdienen", vindt Meijerink. "Dat is simpel werk, dus dat moet je zelf doen." Maar er zijn ook dingen waar je niet zelf aan moet beginnen bij het bouwen van een stal. Denk daarbij bijvoorbeeld aan het hele vergunningentraject en het maken van de bouwtekening. "Daar moet je je vingers niet aan branden, dat moet iemand doen met verstand van zaken", stelt de varkenshouder. Ook het maken van de spanten, het aanleggen van elektriciteit en het plaatsen van ventilatie- en voersystemen besteedt Meijerink

uit. "Als je die dingen zelf installeert, kun je er niemand op aanspreken als het niet goed is." Water legt de familie wel weer zelf aan, en ook de buitenmuren zetten ze zelf. "De buitenmuur van de zeugenstal is van sandwichpanelen gemaakt. Dat is duurder dan metselen zoals we bij de vleesvarkensstal hebben gedaan, maar je bent er veel minder lang mee bezig." De platen op het dak worden gelegd. "Als wij dat zelf doen hebben we veel dagen een kraan nodig, en die is dan te duur." Met name op de onderbouw bespaart Meijerink dus. "Alles wat onder het maaiveld zit besparen wij op arbeid uit. Later komt daar ook iets van de bovenbouw bij." Met bovenstaande manier van bouwen heeft de familie een zeugenstal – één grote ruimte zonder afdelingen – voor 930 euro per plaats kunnen bouwen, aanzienlijk lager dan het gemiddelde van 2.000 euro.

Bouwfoutje

Bij het zelf bouwen heeft de familie Meijerink nooit hele grote fouten gemaakt. Wel betrekken ze nu al tijdens het maken van de bouwtekening een klimaatspecialist erbij. "Dat is een keer misgegaan. Toen we al aan het bouwen waren zei een klimaatspecialist dat de ventilatie die we voor ogen hadden niet zou werken, dat er te veel ammoniak in de stal zou komen. Toen moesten we een deel afbreken en muurtjes metselen. Dat heeft zeker een week extra werk gekost."

Vast ritme

Zelf bouwen is niet voor iedereen weggelegd, zo gelooft Meijerink. De dagelijkse dingen op het bedrijf moeten goed georganiseerd zijn. "Je moet alles goed plannen, vaste schema's hebben. Voor de middag doen wij het werk dat moet gebeuren en van half twee tot zes zijn we met twee man aan het bouwen." Dat ze er wat langer over doen dan wanneer een aannemer bouwt, maakt de

mannen niets uit. "Met de zeugenstal zijn we in april vorig jaar begonnen en 29 december lagen de zeugen erin. Dat is best te overzien." <

Tabel 1. Investering door Meijerink in zeugenstal met 700 boxen.

Kosten elektriciteit, ventilatie, luchtwasser	
Onderdeel	Prijs (euro)
Elektrische installatie	10.300
Ventilatie	13.970
Luchtwasser	41.300
BTW	12.459
Totaal	78.030

Tabel 2. Investering door Meijerink in zeugenstal met 700 boxen.

Kosten ijzer	
Onderdeel	Prijs (euro)
Boxen	119.500
Voerinstallatie dekstal	7.000
Voerinstallatie zeugenstal	49.200
Montage boxen	18.000
Montagewerk voerinstallaties	15.680
Totaal ijzer	209.380

De totaalprijs voor materiaal en installatie van spanten, dakplaten en gevelbeplating voor de zeugenstal waarbij het bouwbedrijf de topgevels heeft beplaat en de familie zelf de zijgevels heeft gedaan, was 187.790 euro.